

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:

1 óra	2 K	1 hóra	250 K
1 évre	24 K	1 évre	30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208

Felelős szerkesztő: Hajós József.

A rendőrkapitány Úr

nagy hálaára köteleznék a városunkban lakó szülőket és a komoly pedagógusokat, ha a könyvkereskedésekben, papirkereskedésekben és trafikokban alapos razzitát tartatna a hajmeresztő és erkölcsrontó regényekre, a népies könyvtár füzetekre. Ezek a ponyvatermek rengeteg kárt okoznak a gyermekek lelkében, gondolatvilágában. Én tessék meggyőződni róla: van városunkban sok olyan irodalmi szöveget mely gyermekeket ront. Tegnap magam megtapasztaltam.

A város legforgalmasabb helyén; a Kossuth utcának a közepén egy üzlet kirakata előtt sok gyerek ácsorgott s olvasta és szemlélte a kirakata helyezett füzetek címlapjait. A rémes és igaztalan címek és ábrák már a címlapról is igaztalan a gyermekek fantáziáit; — érthető, hogy a gyermek meg is veszi ezeket az olesó füzeteket.

Megállottam a kirakatot szemlélő gyerekek közt s végignémettem a füzetek címeit. Leginkább megletszeltem az „Egy fekete mise, vagy a Jariusz szerzetesek” című „mű.” Bementem az üzletbe s megvásároltam a hangzatos című füzetet 50 fillérért. Az árusítóknak egész nyíltan azonnal megmondtam, hogy fel fogom jelenteni. Neki erre távozásom után első teendője volt, hogy a kirakattól a fekete című füzetet el akarta tüntetni, de ezt már csak éppen arra haldud uriomber szemeláttára tehetette: Ez az úr a tanom.

A jelzett szennyírtal, nyomtatott Neuwald-nál Budapesten, Székesfehérvárról pedig a Kossuth utcai kirakathoz diszolgott. Tegnap délutánig, itt kapható Lówinger és Társa könyv- és papirkereskedésében. Ezt a zűgfüzetraktárt a rendőrség különös figyelmébe ajánljuk.

Tegnap este elolvastam a füzetet. A füleki várbán lakott szerzetesek hajmeresztő rémtetteit, rablásaikat s orgiáikat írja le. Elég itt csak néhány idézet. „Papok, szerzetesek, akik nem az Urnak, hanem az ördögnek a szolgái. — Isten szegény szolgáló úgy élnék, mint a török szultán.” Ezek a füleki templomban éjjel förtelmes orgiákat rendeztek az elrabolt lányokkal. „A fajtalanárság és becselenségnek rettenetes órái következtek ezután. Es mindez az Isten házában fölszentelt falak között.” A szennyfüzet végén tudjuk csak meg, hogy ezekről a rémes alakokról: „kiszült róluk, hogy javarészüket elcsapott kóbor szerzetes, akiket az egyház kitagadott magából, ők aztán

összeálltak, egy szerzetesrendbe tömörültek s állveken beültek Fülek várába. Rettenetes dolgok sülték ki róluk. A vár tele volt rablott holmikkal, de ráakadtak megölt lányok hulláira és csontjaira is, akiket ezek a marialócok annak idején leölték, mert már tönkretették testüket, lelküket.”

Nem panaszkodjuk most azt, hogy ez a füzet a pápi osztály elleni durva igazítás, mely alkalmas arra is, hogy a gyermek lelkéből kiölje a pap-ahitoktól iránti megbecsülést, ezzel együtt a hit- és erkölcs tan megvetésére vezet. Ez utóbbi azonban már végzős tétvutakra bírja a gyermeket.

Komoly elmeinek is kell bizonyítani, hogy a gyermekek lelkében mily végtelen károkat okoznak az ilyen és hasonló zsánerű olvasmányok. A rendőrség a társadalom legvitalisabb érdekét védelmezi, ha nagytakarítást végez a könyvesboltok és trafikok Angiás-istállóiban, Tessák erőlyesen felépíni! Ezen ma olvastuk jól eső megnyugvással, hogy a budapesti királyi ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte Új helyi Nántor Egy fejfő szerelmé című könyvének elközbását, az ügyészség a büntetőtörvénykönyv 248. §-ába ütköző, nyomtatvány után elkövetett szeméremelleni vétségét hat leltörőgő s ezért indítványozta a regény eldobását. A vizsgálóbíró megadta az új rendőrség fogantatóltta és a mű kiadójánál, Dick Manóval, valamint az Újságüzem nyomdájában feltalálható összes példányokat lefoglalta. Az elkövető regény a mézesszavu kerítőirodalomnak legundorított teremtéke volt.

Végezetül pedig a rendőrkapitány úrtól azt kérdezzük, megkeresztelt-e már Fehérvárra az a rendezet, amely a Nick Carter-féle hajmeresztő és erkölcsrontó detektív-regények árusítását tiltja? Azért kérdezzük ezt, mert a fehérvári könyvkereskedések és trafikok kirakataiban szinte ordítóva virítanak ezek a szörnyű írásművek, még pedig szinte nagyobb számban, mint eddig. Megbotránkozva látjuk, hogy egyes üzletek kirakataiban még ott is megjelentek, ahol a nyár folyamán hiányoztak, mintha csak egyenesen arra utárnának, hogy a szeptemberrel megnyitott iskolák éretlen tanulóit lépve csalják Nekünk az a rendőrség véleményünk, hogy a rendőrség a kirakatokból akkor is kiveszhetné ezeket a szörnyűségeket, ha a rendezet még nem érkezett volna meg! Az isko-

lák igazgatói pedig megtehetnék, hogy a rendőrséget erőlyes intézkedésre kériék fel, mert a vár is látja, hány tanuló fut végig az utcán, hóna alatt a könyvekkel, köztük a Nick Carter egy egy miazmás, ordító példányával.

Azt véljük, hogy az ifjuság nevelésnek a szent ügye megérdemli azt, hogy az ifjuság olvasmányokat a szülők, papok, tanítók, nevelők, hatóságok, a rendőrség és az ügyészség is ellenőrizze. Epen az ügy nagy fontosságára való tekintettel tettük nyilvánosan szövé a most említett visszaéléseket és ajánljuk azokat a Hatóság figyelmébe.

Hajós.

Uj bérlok.

A Fejérmegyei Napló hirt adót róla, hogy a Verebi Véghek ősi birtoka bérletbe ment. A valóságban megfelelőleg a verebi birtok 2222 hold, amelyből 600 hold erdő. Ebből az új bérlok bérbéventek 100 hold szántót s megmaradt a család kezén a kastély, a kastélykerttel és az erdő. Az új bérlok fizetnek a bérletért magyar holdanként 90 koronát és az adót. Olyan rendkívüli összeget, amely mindenkinek a családok zassát fölkelte, plane akkor, ha tudja, hogy a verebi birtok csak akkor lesz igazán hasznos, ha az új bérlok tetemes összeget fizetnek egy millió befeleletnek. Ikkora összegre az új bérlok a mi keresztény bérloink nem szoktak rendelkezni.

Hogy a család maga miért nem tartotta saját kezében a birtokot, azt is megérti az, a ki a viszonyokat ismeri. Verebi Véghek István pár év előtti betegsége folytán gyengélkedik s nem vállalhatja az energikus munkát igénylő új feladatot.

Verebi Véghek Endre a család rábakövési birtokát kezeli, fia pedig a harctéren van. A gazda fizeti kezelés — a jelek szerint — nem látszott célszerűnek így kezelni az ősi verebi birtok 16 évre új kére: Rozenzweig László egykori verebi kereskedő, Holló Jenő dr. ügyvéd és Szegő Miksa dr. ügyvéd társbérletébe.

Az új bérlok természetesen gazdag emberek. Náluk a százezrek nem okoznak fejtörést. Rozenzweig László mint kereskedő, majd mint bérlok a mikor Grünfeld Jakab társa volt, már a háboru előtt gazdag ember volt. Szegő Miksa dr. pedig a családjával együtt azok közé tartozik, akik a háboru alatt inhetetlen vagyona tettek szert. A katonai szolgálattól betegségek címén fölmentették. Ügyvédi irodája a háboru alatt Szé-

kesfehérvár legjövödelmezőbb irodája lett. Ott bonyolították le a legzsírosabb birtokátváltási s egyéb kifünő hasznos hajtó üzleteket.

A fiatal, mozgékony és kifünő készségű ügyvéd pártalan szorgalommal és acélos energiával dolgozott s csak úgy égett a kezében a munka. A mig a többi ügyvéd alig némi kivétellel valamennyien a mult készleteit éltek fel, ő már a háboru elején 600 holdas birtokot vett 600 ezer koronáért Sárbogárd mellett. Ez a birtok ma legalább a háromszorosát éri az eredeti vételárnak. Testvérei szintén szorgalmas üzletemberek, szappangyárakat fejlesztettek. A fehérvári gyár a háboru elején nehézegekkel küzdött, ma kifünően megy, sőt azóta Pesten, Gyömrőn és Újvidéken is van gyárak. Hogy mekkora a vagyona, valószínűleg maguk is nehezen tudnák pontosan megállapítani. Azonban a hozzáértők szerint könnyen értékelhetők tízszerez milliómosoknak.

Mi mindennek az alapja? Szorgalom, ügyesség, üzleti szellem, számítás, a konjunkturák leleményes kihasználása. És természetesen valamennyi a törvény keretei között.

Most igazán csak azt szeretnénk tudni, hogy az ilyen rengeteg vagyon, ilyen tüneményes meggazdagodás mellett mekkora összeget jutottak hadikölcsön és közjótékonyság céljaira? Természetesen mi hisszük, hogy a birtelen gyűlt milliókból legalább féldrész jutott erre a célra is.

Köveszt.

HIREK.

— A székesfehérvári ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Sohár Endre dr. székesfehérvári ügyvédöt, saját kérelmére, az ügyvédi névjegyzékből törölté.

— Áthelyezett jegyző. Az igazságügyminiszter Stiglich János dr. főmei kir. járásbíró-sági jegyzőt az adonyi járásbíró-sághoz helyezte át.

— Elhunyt katona. A székesfehérvári barakk kórházban Szabó Pál m. kir. 17. honvéd gyalogezredbeli honvéd, székesfehérvári lakos, a harctéren szerzett betegsége következtében elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor volt a csapatkórház hatotasházában.

— Összejövétel. Az ismétlő iskolások leányköre, 15 én Vasárnap dé. n. 3 órakor tartja első összejövését. Gyülekezés a Mantz ovodában.

Ujabb nyomdai drágulás
 című szept. 8-iki híradásunkra a Székesfehérvári Friss Újság Nyil-tér rovatában szeptember 12-én a Székesfehérvári Könyvnyomdászok szakszervezete „a nagyközönség felvilágosítására kötelességének tartja kijelenteni azt, hogy a „Fejérmegyei Napló” nem tartja be a főnökök és a szakszervezet között létrejött megállapodásokat, hanem a lapot serdülleten, vézna tanulókkal és tanulóleányokkal a megállapodásoknál sokkal alacsonyabb díjazással állítja elő.” Aztán a Szakszervezet azt állítja, hogy mi a szervezett betűszedők újabb béremelésére „a profit érdekében” hivatkozunk „pedig ezt a józilis és a keresztényi egyenesség is lillja.” Figyelmenybe ajánlja, hogy „amit nem ismerünk magunkra kötelezőnek, azzal ne kérkedjünk.”

A talakodó erkölcsianitóknek ez a válaszuk:

Bár lapunk szerkesztője és kiadóhivatala a nyomdától teljesen független intézmény, mégis bizonyos tudjuk, hogy a Szakszervezettől nyomdászok legújabb béremelésére való tevénytelen, munkásaival szemben az Egházmegeyi Nyomda is a kollektív szerződés megállapodásához tartja magát. Tény az, hogy azért a munkáért, melyet a nyomda eddig lapunknak naponta 160 koronáért adott, október 1-től 220 koronát kell lapunknak fizetnie. Érthető, hogy ily nagyarányú nyomdai áremelést, csak a lap előfizetési árának 2 fillérről való fel-emelésével fedezhetünk. Október 1-től kezdve 10 fillér lesz a lapunk, de még így is legolcsóbb vidéki lap lesz Magyarországon a Fejérmegyei Napló. Itt tehát „profit”-ot csak a gyűlölet szimatol.

2) Közönséges hazugság az, hogy lapunkat serdülleten, vézna tanulók és tanulóleányok állítják elő. A valóság az, hogy a lapunkat előállító munkakerők közt három tanuló is van, tanulóleány azonban egy sincs. Így hát kár volt a közönségben szánalmat kelteni a serdülleten, vézna tanulóleányok iránt, akik nem léteznek.

3) Az igaz, hogy a nyomda igazgatója a felajánlott kollektív szerződést nem fogadta el. De ezt teljesen és jogosan tettem, mert nincs arra szükség, hogy az Egházmegeyi nyomdában vörös szocialisták dirigáljanak. Ez fáj a „Szakszervezet”-nek és ezért nyil-terez ellenünk, miközben a nagy közönség felvilágosítására” közön-ségesen hazudik.

Szakelőadások a többter-melésről. A többtermelés, okserűi gazdálkodás rendkívüli fontosságu kérdésének ismertetése céljából a városi gazdasági szakosztály tagjait, valamint a székesfehérvári gazda-kör vezetőségét és tagjait a város-háza nagytermében 1. hó 15-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartandó együttes ülésre azzal a kéressel hívjuk meg, hogy tekint-tel a kérdés nagy fontosságára, a gazdasági szakosztály, mint a gazdákör tagjai lehetőleg teljes számban és pontosan jelenjenek meg. Előadók lesznek: Lintner Sándor nyug. urad. főintéző, a Fejér és Tolnamegyei Gazdasági Kör elnöke, Ámos Jenő a Fejér-megyei Gazdasági Egyesület ügy-vezető titkára, Nagy Mihály gazd. isk. igazgató és Kelemen Béla lapszerkesztő. — Dr. Saára Gyula polgármester, Kovács A. Sándor tb. tanácsnok.

— Itélet a bőrelrejtés ügyében.
 Megirtuk, hogy Lénárt Miklós helybéli borkereskedő, Nagy Nándor u. 21. sz. a lakos tár-sulva Ketrobay Nagy István helybéli, Kégl György utcai lakos, cipőfelsőrész készítővel, Székesfehérváron cipőfelsőrész-műhelyt ekartak nyitni. E cél-ból nagyobb mennyiségű bőr-árut vásároltak össze, hogy ha cipőfelsőrész műhelyük üzemet felveszi, legyen megfelelő bór-készletük. Közben azonban a kereskedelmi miniszter elren-delte a borkészletek összeírását, bejelentését és rekvirálását. Lénárt a bejelentési kötelezettség-gének nem tett eleget, 500 kg. különböző bőrárut elrejtett. A cipőhivatal névtelen feljelentés folytán arról tudomást szerezett kutatók a bőrök után és azo-kal különböző helyeken meg is találták.

Dr. Zavaros Aladár tb. főka-pitány, mint rendőri büntető bírő esütőtörökön és tegnap de. tárgyalta e nem-minden napi ügyet és tegnap d. o. hirdette ki az ítéletet.

Lénárt Miklóst, mert saját bo-ismérése alapján is beigazolást nyert hogy a borkészletet el-rejtette, elítélte 1 havi elzárásra és 1000 korona pénzbírságra, Deusch Béla sárbogárdi föld-birtokosi lánckereskedelem és hatóság engedély nélküli bór-kereskedés miatt elítélte 1 havi elzárásra és 1000 korona pénzbírságra. Ketrobai Nagy Istvánt, mert a kézzel elrejtése körül segédkezett Lénártnak elítélte 300 korona, Vig Simonot ugyan ezen kihágás miatt 150 korona pénzbírságra.

Kovács Ferencet, Tolnai Sán-dort, Freud Ferencet és Hekele Lajosné-t pedig, mert ellenük a kihágás körüli segédkezés vádja beigazolást, mivel sem nyert, fölmentette a vád alól. Az elíté-tek főlebbezték.

— A debreceni Rinaldo Rinal-dini-A debreceni csendőrség a napokban a banki erdőben elfogta Bankótelegi János katonaszöke-venyt, veszedelmes rablót, aki Rinaldo Rinaldinak nevezi magát és társával Kontor Imrével már régóta a legvakmerőbb rab-lásokat hajtotta végre. Társa már néhány hét óta az ügyesség fog-házában ül és most ő árulta el a vezér hollétét. Többnyire a jómódú gazdákat rabolták ki és a kész-pénzen kívül nagymennyiségű szalonnát, lisztet, kenyeret és ru-haneműket raboltak, amelyeket azután eladogattak. A csendőrség most tovább folytatja a nyomozást a rablások ügyében.

A vadgesztenye zár alá vé-tele. A hivatalos lapban megjelent a földmívelésügyi miniszter rende-lete, amely az 1918. évi vadgesz-tenyetermést, a babszár és bab-helyeyste mést zár alá veszi. Saját szükségletére a tulajdonos csak annyi tarthat vissza, amennyi saját állatállományra takarmányozására az illeletes bizottság véleménye szerint illeletes. A vadgesztenye legmagasabb árát a rendlet szer-int métermázsánként 40 koroná-ban, a babhüvelyt és babszalma mákszimális árát métermázsánként 12 koronában állapítja meg.

— Adomány. Námessy Mariska Herzog Sándorné emlékére a hadi árvek részéne 10 koronát adott.

— Mennyi a hadirokkant? Az Országos Hadigondozó Hivatal legutóbbi tanácsüléséről tegnap érkezett hivatalos tudósításaikban azt írják, hogy a Hadigondozó szerint Magyarországon 1 millió rokkant van. Illeletes helyről most viszont azt közlik, hogy ez az adat téves. Közülük egy millió azok-nak a száma, akik hadigondozá-sra szorulnak. A rokkantak csa-ládlagjai, a hősi halált halt katoná-k özvegyei és árvai és ezekkel együtt tesz ki közel egy milliót azoknak a száma, akik az állam segélyezésére, illetve az Országos Hadigondozó támogatására igényt tarthatnak.

— Baleset. A székesfehérvári Szezt György-kórházba be-szállították Kovács Gyula káló-zszaltai 36 éves gőzekefűtőt, akinek kedden a gőzeke ballába fejét kifecamította és allásbázárt eltörte. Állapota súlyos.

— Elveszett pénzárca. A Vö-rösmartytérén találtak egy pénz-tárcát kevés pénzzel. Igazoltt tulajdonosa átveheti a szerkesztő-ségben.

— Bojtorján hajszes nagyon bevált hajapoló, erősíti a haj gyö-kerreit s szünteti a korpa képző-dést. Egy üveg ára 6 korona. — Baromti kolera elleni serum kap-ható: Szűts Róbert gyógyszer-tárában. Károly király-tér.

Székhérvár szab. kir. város polgármesterétől 1918. közél. szám.

Hatósági hirdetés.

Liszt, szappán stb. jegyek ki-osztása a következő sorrendben történik:

- 1918 szept. 14. d. e. 8-12-ig Tóváros.
- 1918 szept. 14. d. u. 2-5-ig Felsőváros.
- 1918 szept. 15. d. e. 8-12-ig Felsőváros.
- 1918 szept. 16. d. e. 8-12-ig Vízváros.
- 1918 szept. 16. d. u. 2-5-ig Belváros.
- 1918 szept. 17. egész nap az elmaradottak.

Székhérvár, 1918. szept. 13.
 Közelelmzési hivatal.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől 4438 1918 közél. szám.

Véghatározat.

Szakértőtörök véleményének meghallgatása után a marha-husból készült hentesárunknak közvetlen forgalomba, tehát a fogyasztótól követelhető legma-gasabb árát 1918. szeptember 14-től kezdődő hatállyal követ-kezőkben állapítom meg:

- 1.) Vékony kalbász, párisi és viresi ára kg. kánt 22 korona.
 - 2.) Vastag kalbász és nyári-szalami ára kg.-ként 20 korona.
- Ezen véghatározatom azzal a felhívással teszem közhírré, hogy ellen a közhírrététől szá-mított 15. napon belül a vá-rosi közig. hivatalban benyuj-tott felebbezésnek van helye a m. kir. Közlelmzési Minisz-terhez.

Ezzel a közönséget hivatali hírdetés útján, továbbá a köz-elhatási ügyosztály és rendőrkapitányi hivatal véghatározat om I. 1 példányával értesítem. Székhérvár, 1918. szept. 12.
 Dr. Saára Gyula sk. polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy jól jövedelmező, részben még adómentes lakház eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Négy hónapos macskák eladók. Sarló-utca 1/a.

Két darab kecske eladó Budai-ut 84.

Boroshordó 280 literes eladó, Ferenc József tér 17.

Nyulak eladók. Börgyár u. 3.

Valódi turkesztáni dinnye Öreg-utca 12. sz. alatt kapható.

Több főd kukoricaszár meg-vételre keresek. Széchenyi-u. 64.

Mézet, csemegeszőlőt, dínyét, őszibarackot, káposztát, uborkát, ugysziate más főzélék-félt nagy tételekben megvesz Bogay Vö-rösmarty-tér 2. szám.

Önkéntes árverés.

A tulajdonosok megbizásá-ból a székesfehérvári 2890 számú tkvi. betétben A. I. 1—2 sor 3099. 3100 hrszám alatt felvett Sarló utca 36 sz. lakház és kért, a székesfehérvári 532 számú betétben A. II. 1—2 sor 7864. 7865 hrsz. 8-ik aljáró dűlőbeli buza-föld. továbbá a székesfehérvári 2627 számú tkvi. betétben A. I. 1—2 sor 11466. 11467 hrszám alatt felvett Temetősor 4 szá-mú lakház és kért 1918 évi szeptember hó 15 én délelőtt 10 órakor irodámban (Szö-gyény ház I. emelet 3. ajtó) megtartandó önkéntes árveré-sen el fog adatni.

Az árverési feltételek iro-dámban előzőleg megtudha-tók.

Dr. Kisteleki Károly ügyvéd.

Arénia-színház

Péntek, szombat, vasárnap, szeptember 13, 14. és 15-én:

HALÁL JOKEY
 Szenzációs cirkusz-dráma re-mek produkciókkal 5 felv.
 Pótműsorban:
HOL A GYEREK?
 Bohózat 2 felv.
 Előadások: 7 és 9 órakor.
 Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Apollo-színház.

Péntek, szombat, vasárnap, szeptember 13, 14, és 15-én:

Szenzációs sikerű
 Gladiator-film!
Halálos boldogság
 A szépasszony drámája 4 felv.
 Főszereplő **Itala Manzini**
 Kiegészítő műsor.
 Előadások 7 és 9 órakor.
 Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.